

2016/39 Sayılı Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Genelge’de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Genelge (2021/9)

MADDE 1 30/12/2016 tarih ve 2016/39 sayılı Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Genelge’nin (Genelge) başlangıç bölümünde yer alan “Güvenli elektronik iletişim aracı” tanımı aşağıdaki gibi değiştirilmiş olup, Genelgede geçen diğer “güvenli elektronik iletişim aracı” ibareleri de “elektronik iletişim aracı” olarak değiştirilmiştir. Ayrıca Genelgenin başlangıç bölümüne aşağıdaki iki tanım daha eklenmiştir.

“Elektronik iletişim aracı: Kısa mesaj, elektronik posta, telefon, faks, çağrı merkezleri, otomatik arama makineleri, akıllı ses kaydedici sistemler, EGM veya şirket tarafından ilgisine talep veya bildirim iletimi, bilgi ve belge erişimi sağlamak üzere oluşturulan internet sitesi, mobil uygulama veya e-Devlet kimlik doğrulama hizmeti kullanılarak elektronik ortamda gönderilen veri, ses ve görüntü içerikli iletilere ilişkin saklanabilir her türlü iletişim yöntemini”

“BEFAS (Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu): İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. tarafından işletilen emeklilik yatırım fonu paylarının alım satımının yapılacağı merkezi elektronik platformunu,

BEFAS Bilgilendirme Platformu: Emeklilik gözetim merkezi tarafından başka şirketlerin fonlarını seçmek isteyen katılımcıların fon seçeneklerini değerlendirebilmesi için kurulan bilgilendirme platformunu,”

MADDE 2 Aynı Genelgenin başlangıç bölümünün son fıkrası kaldırılarak aşağıdaki iki fıkra eklenmiştir. “On üçüncü bölümünde 25.05.2015 tarih ve 29366 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve 01.01.2016 tarihinde yürürlüğe giren Sistem Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikte yer alan bazı hususlara ilişkin uygulama esas ve usuller açıklanmaktadır.

On dördüncü bölümünde aynı işverene bağlı olarak tek bir hizmet akdi veya birden fazla hizmet akdi kapsamında çalışanların emeklilik planlarına dâhil edilmesine, emeklilik şirketleri kuruluş ve çalışma esaslarına, iş ortaklığına, maluliyet sebebiyle sistemden çıkışa ve hak sahiplerince aranmayan paralara ilişkin usul ve esaslar açıklanmaktadır.”

MADDE 3 Aynı Genelgenin “Planlara İlişkin Hükümler” başlıklı ikinci bölümüne aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“Emeklilik yatırım fonlarının BEFAS üzerinden alım satımı

MADDE 11

(1) Planlarda BEFAS’ta işlem gören başka şirketlerin kurucusu olduğu fonlara ilişkin 1 inci maddenin dördüncü fıkrasındaki hüküm uygulanmaz. Katılım emeklilik fonlarına ve planlarına ilişkin düzenlemelerdeki ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla, BEFAS’ta işlem gören fonların, bir bütün olarak otomatik katılım sistemi ve grup planları dâhil tüm emeklilik planlarına dâhil edildiği ve emeklilik planında açıkça tüm fon unvanlarına yer verilmeksizin “BEFAS Fonları” ibaresinin planlara eklendiği kabul edilir. Birikimini BEFAS üzerinden sunulan fonlara yönlendirmek isteyen katılımcılara fon seçimi, birikim tutarı veya oranı hususlarında herhangi bir kısıtlama konulmaz. BEFAS’ta işlem gören fonları tercih eden katılımcılar yönünden katılımcının içinde bulunduğu plana ilişkin ek faydalar aynı koşullarda devam eder. Şu kadar ki, fon işletim gider kesintisi iadesinin ek fayda olarak sunulduğu planlarda, BEFAS’ta işlem gören fonları tercih eden katılımcılar yönünden ilgili fona denk düşen iade uygulanmayabilir. Katılımcıların BEFAS’ta işlem gören fonları fon dağılım değişikliği yoluyla internet sitesi ve/veya mobil uygulama aracılığıyla seçebilmesi için şirketlerin gerekli altyapıyı kurmuş olması gerekmektedir. “BEFAS Fonları” kapsamında işlem yapmak isteyen katılımcılara, bu başlık altındaki

fonlar alfabetik olarak sunulur.

(2) Unvanında katılım ibaresi geçip geçmediğine bakılmaksızın Borçlanma Araçları, Kira Sertifikaları, Standart, Değişken, Karma, Endeks, Fon Sepeti, Kıymetli Madenler, Hisse Senedi fonları ile OKS Standart ve OKS Değişken fonların BEFAS'ta işlem görmesi zorunludur. Şirketlerin ve grup şirketinin kendi kurucusu olduğu fonların işlemlerini kendi katılımcıları için BEFAS üzerinden gerçekleştirmesi ihtiyaridir. Şirketler tarafından OKS Standart ve OKS Değişken fonlar sadece otomatik katılım sistemindeki planlarda, diğer fonlar ise sadece otomatik katılım sistemi kapsamında bulunmayan planlarda sunulur.

(3) Grup fonları ile ikinci fıkrada zorunlu olduğu belirtilen türlere girmeyen fonlar ve emeklilik gelir planları BEFAS'a dâhil değildir.

(4) Fon kurucusu ve dağıtıcı şirketler arasındaki komisyon ücreti serbest anlaşmalarla belirlenebilir. Bununla birlikte; komisyon ücretine yönelik şirketler arasında herhangi bir anlaşma bulunmaması durumunda, fon paylarının satışını gerçekleştiren dağıtıcı şirkete ödenecek komisyon oranı (genel komisyon oranı), (fon işletim gideri kesintisi oranından fonu yöneten portföy yönetim şirketine ödenen ücret düşülmeksizin) ilgili fonun işletim gideri kesintisinin %70'idir.

(5) Şirket, fon dağılım değişikliği yapmak isteyen katılımcılara kendi fonlarının yanı sıra "BEFAS fonları" ibaresini ekleyerek, BEFAS üzerinden başka şirketlerin fonlarını almak isteyen katılımcıların taleplerini, internet ve/veya mobil uygulama üzerinden gerçekleştirmelerini sağlar. Sözleşmenin düzenlenmesi aşamasında ve otomatik katılım sistemindeki planların başlangıç döneminde "BEFAS fonları"nın sunulması ihtiyari olup, sonrasında katılımcıların BEFAS fonlarını tercih etme hakkı engellenemez.

BEFAS katılım fonlarının katılım emeklilik planlarına dâhil edilmesi

MADDE 12

(1) 19.12.2020 tarihli ve 31339 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Katılım Esasları Çerçevesinde Sigortacılık ve Bireysel Emeklilik Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik uyarınca oluşturulan katılım emeklilik planlarına (katılım emeklilik planları), BEFAS üzerinden sadece unvanında katılım ibaresi geçen fonlar (katılım fonları) sunulur. BEFAS'ta yer alan tüm katılım fonları plan sahibi şirketin danışma komitesi tarafından incelenir. İnceleme neticesinde, danışma komitesince:

a) Uygun görülen katılım fonları "BEFAS Fonları" yerine "Şirketiniz Danışma Komitesince Uygun Görülen BEFAS Katılım Fonları" ibaresi ile katılım emeklilik planlarına dâhil edilir.

b) Uygun görülmemeyen her bir katılım fonu danışma komitesinin menfi görüş ve gerekçesi BEFAS Bilgilendirme Platformu'nda sadece Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu ve şirketlerin erişimine açık olacak şekilde kayıt altına alınır. Söz konusu katılım fonları "Fon Kurucusu Şirketin Danışma Komitesince Uygun Görülen Diğer BEFAS Katılım Fonları" ibaresi ile katılım emeklilik planlarında yer alan katılımcılara gösterilir. Katılımcılar söz konusu fonları planlarına dâhil edebilir ve gerek duymaları halinde söz konusu fonlara dair Danışma Komitesi kararlarına dair detaylı bilgi için ilgili şirketle iletişime geçebilir.

Danışma komitesi, katılım fonlarını sürekli olarak incelemeye, içerik ve stratejisinde yapılması planlanan değişiklikleri BEFAS Bilgilendirme Platformu üzerinden takip etmeye devam eder.

(2) Plan sahibi şirketin danışma komitesi tarafından birinci fıkranın (a) bendi kapsamında uygun görülmüş bir katılım fonunun sonradan uygun görülmemesi durumunda, söz konusu fon anılan fıkranın (b) bendi kapsamına alınır ve ilgili fonları seçmiş katılımcılara konuyla ilgili bilgilendirme yapılır.

(3) Fonun; unvanından katılım ibaresinin çıkartılması, unvanında katılım ibaresi bulunmayan başka bir fon bünyesinde birleştirilmesi veya tasfiye edilmesi durumunda, ilgili fon katılım emeklilik planlarından tamamen çıkarılır ve katılım planı kapsamında bu fonu seçmiş katılımcılara bilgilendirme yapılarak fon değişikliği yapması veya plan değişikliği yapması talep edilir. Talebe ve talebin sonuçlandırılmasına ilişkin usul ve esaslar emeklilik sözleşmesinde belirtilebilir. Bu kapsamda yapılan fon veya plan değişikliği talepleri için katılımcının fon dağılım veya plan değişikliği hakkı kullanılmış sayılmaz.

Emeklilik yatırım fonlarının BEFAS üzerinden alım satımına dair bilgilendirme yükümlölükleri

MADDE 13

(1) BEFAS üzerinden başka şirketlerin kurucusu olduğu fonları seçmek isteyen katılımcılara emeklilik sözleşmesinin veya sertifikasının bulunduğu şirket tarafından aşağıdaki hususlarda bilgilendirme yapılarak onayı alınır.

a) Birikiminin bir kısmını veya tamamını BEFAS'ta işlem gören fona veya fonlara yönlendirmiş katılımcılar için Sistem Yönetmeliđi'nin 22/A maddesinin ikinci fıkrasında yer alan kontrol işleminin ilgili şirkette işlem yaptığı sözleşmesi veya sertifikası bakımından uygulanmayacağı, 22/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan iade işleminde ise BEFAS üzerinden alınan diğer şirketlere ait fonlar üzerinden yapılan kesintilerin dâhil edilmeyeceği ve sadece katılımcının işlem yaptığı sözleşmesinin veya sertifikasının bulunduğu şirketin fonları dâhil edilerek iade işleminin yapılacağı,

b) BEFAS üzerinden sunulan fonlara dair bilgilendirmenin BEFAS Bilgilendirme Platformu üzerinden sağlanacağı,

c) BEFAS üzerinde sunulan fonlara dair detaylı bilgileri BEFAS Bilgilendirme Platformu aracılığıyla öğrenebileceği,

ç) 01.07.2022 tarihine kadar 14 üncü maddenin 3 üncü fıkrasında bahsedilen nemalandırma işleminin yapılmayacağı.

(2) Sistem Yönetmeliğinin 23 üncü maddesi kapsamında, katılımcıların fon tercihlerini bilinçli bir şekilde yapabilmesini teminen fonlara ilişkin yatırım ve performans bilgilerine dair bilgilendirmeler, şirket adına BEFAS Bilgilendirme Platformu tarafından sağlanır. BEFAS'a fon sunan şirket talep etmesi halinde, kurucusu olduğu fonlara ilişkin bilgilendirmeleri ayrıca BEFAS Bilgilendirme Platformuna sunabilir. Bununla birlikte; şirketin kurucusu olduğu fonlara ilişkin kendi katılımcılarına yönelik bilgilendirme yapma yükümlölüğü devam eder.

(3) Şirketler, fonlara ilişkin fon işletim gider kesintisi ile fon toplam gider kesintisine ilişkin bilgileri BEFAS kapsamında başka şirketlerden fonlarını tercih edebilecek katılımcıların bilgilendirilmesini teminen BEFAS Bilgilendirme Platformuna sunar.

(4) Katılım fonunun içerik ve stratejisinde yapılması planlanan değişikliklerin diğer şirketlerin danışma komitelerince de takip edilebilmesi amacıyla kurucu şirket tarafından BEFAS Bilgilendirme Platformuna bilgi verilir.

Geçici madde

MADDE 14

(1) BEFAS fonlarının planlarda sunulması işlemi aşağıda belirtilen takvime göre gerçekleştirilir.

a) BEFAS'ta işlem görmeye başlayacak fonların konulmasının zorunlu olacağı planlara ilişkin takvim:

(i) 01.07.2021 tarihi itibarıyla; katılım emeklilik planları ve otomatik katılım sistemindeki planlar hariç olmak üzere, asgari olarak EGM kayıtlarına göre şirketlerin bu fıkranın yayımı tarihi itibarıyla en çok katılımcıya sahip olduğu emeklilik planı,

(ii) 03.01.2022 tarihi itibarıyla; katılım planları hariç olmak üzere 11 inci maddede sayılan tüm planlar,

(iii) 01.04.2022 tarihi itibarıyla; katılım planları.

b) BEFAS'ta işlem görmeye başlayacak fonlara ilişkin takvim:

(i) 01.07.2021 tarihi itibarıyla; Standart, OKS Standart ve OKS Değişken fonlar hariç olmak üzere 11 inci maddede sayılan tüm fonlar,

(ii) 03.01.2022 tarihi itibarıyla; Standart, OKS Standart ve OKS Değişken fonlar.

(2) Danışma komiteleri 01.04.2022 tarihine kadar BEFAS'ta işlem gören katılım fonlarını inceler ve söz konusu fonları 12 nci maddenin birinci fıkrasının (a) veya (b) bendi kapsamına alır.

(3) BEFAS üzerinden başka şirketlerin kurucusu olduğu fonları seçen ve/veya seçmek isteyen katılımcılar için fon alımını gerektiren her türlü işlemde (katkı payı tahsili, ek fayda ödemesi, fon dağılım değişikliği hakkının kullanılması, ceza ödemesi, vb.) ileri valörlü fonun tercih edilmesi durumunda nemalandırma işlemi 01.07.2022 tarihine kadar yapılmaz."

MADDE 4 Aynı Genelgenin "Şirketlerce Sunulan Bilgi, Belge, Formlar ile Yapılacak Bilgilendirmenin

Esas ve Usullerine İlişkin Hususlar” başlıklı altıncı bölümünün 2 nci maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış olup, kalan fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

MADDE 5 Aynı Genelgenin “Aktarıma İlişkin Hususlar” başlıklı yedinci bölümünün 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ii) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(ii) Talebi alan şirket, hesap bildirim cetvelini ve aktarım bilgi ve talep formunu talep sahibine elektronik iletişim araçları ile beş işgünü içinde gönderir ve kurumsal internet sitesinde oluşturduğu güvenli sayfadan talep sahibinin gerekli bilgi ve belgeleri temin etmesi için gerekli altyapıyı oluşturur.”

MADDE 6 Aynı Genelgeye onikinci bölümden sonra gelmek üzere aşağıda bölüm eklenmiş, kalan bölüm buna göre teselsül ettirilmiştir.

“ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM 25.05.2015 Tarih ve 29366 Sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanan ve 01.01.2016 Tarihinde Yürürlüğe Giren Sistem Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikte (“Yönetmelik”) Yer Alan Bazı Hususlara İlişkin Uygulama Esas ve Usulleri Yönetmeliğe ilişkin genel açıklamalar

MADDE 1

(1) Yönetmelik hükümleri, devlet katkısının yatırıma yönlendirildiği fonlar hariç olmak üzere tüm fonlar ile 01.01.2016 tarihinden sonra yürürlüğe girecek sözleşmelerin yanı sıra, bu tarihten önce yürürlüğe girmiş olan ve bu tarih itibarıyla halen yürürlükte bulunan sözleşmeleri de kapsamaktadır. Bu çerçevede, 01.01.2016 tarihinden önce ayrılma talebi şirkete ulaşmış fakat 01.01.2016 tarihi itibarıyla henüz sonlanmamış olan sözleşmeler de Yönetmelik hükümleri kapsamında değerlendirilecektir. (Katılımcının sözleşmesine ait fon paylarına [devlet katkısı fon payları dâhil] ilişkin son satım talimatının verildiği tarih, sözleşmenin sonlandığı tarih olarak kabul edilir.)

(2) Toplam kesinti tutarından ek fayda yoluyla yapılan iade tutarı düşüldükten sonra bulunan tutarın, sözleşme yıldönümü ve sonlanma tarihi itibarıyla mevcut bulunan birikim tutarının %1,1’inin altında kalması durumunda, FTGK iadesi yapılmaz. Ancak bu tutarın mevcut birikim tutarının %1,1’inin üzerinde olması durumunda, yalnızca aşan tutar iadeye konu edilir.

(3) Yönetmelik çerçevesinde şirketler, sözleşmedeki devlet katkısı tutarı ile ilişkilendirilen kesinti üst sınır kontrolünü yapmaya 01.01.2021 tarihinden itibaren başlayacaklardır.

(4) İade hesaplamalarında küsurat farklarına ilişkin virgülden sonra yukarı doğru en yakın iki haneli tutara yuvarlama yapılacak şekilde fona iade edilir.

Düzensiz ödemeye ilişkin açıklamalar

MADDE 2

(1) Vadesi 01.01.2016 ve sonrası olan katkı payı ödemelerine ilişkin olarak vadesinde ödenmeyen katkı payının ödeme tarihini müteakip üç ay içinde, ilgili hesaba emeklilik sözleşmesinde belirlenen vadeye ait katkı payı ödemesinin yapılmaması durumunda, ilgili sözleşme çerçevesinde düzensiz ödeme yapıldığı kabul edilir. Sözleşme kuruluş aşamasında ve teklif formlarında düzensiz ödeme statüsüne ilişkin bilgilendirme yapılır. 01.01.2016 tarihinden önce teklif formu imzalanmış olan sözleşmeler için ise şirket, katılımcının tanımlı elektronik posta adresine, faksına veya tanımlı cep telefonuna bu hususa ilişkin bilgilendirme gönderir. Düzensiz ödeme kapsamına giren sözleşmeler için katılımcılara, düzensiz ödeme statüsünün başladığı tarihi müteakip beş iş günü içerisinde bilgi verilir. Bu bilgilendirme, katılımcının tanımlı elektronik posta adresine, faksına veya tanımlı cep telefonuna kısa mesaj yoluyla yapılır.

(2) Düzensiz ödeme yapıldığı kabul edilen bir sözleşmenin, katkı payı ödenmemiş vadelerine ilişkin tutarların tamamının defaten ödenmesi durumunda, söz konusu sözleşme için düzenli ödeme yapılmaya başlandığı kabul edilir. Kontrol tarihi itibarıyla toplam birikim tutarı yıllık brüt asgari ücretin on katını aşan sözleşmeler ile Yönetmelik çerçevesinde düzensiz ödeme statüsünde olan sözleşmeler için kesintilere yönelik üst sınıra ilişkin kontrol uygulanmaz. Katılımcının düzensiz ödeme statüsünden çıkarılması hususunda şirketin katılımcı lehine yapacağı uygulamalar (defaten ödeme yapılması koşulunun esnetilmesi de dâhil) saklıdır.

Kesintilere yönelik üst sınıra ilişkin açıklamalar

MADDE 3

(1) Yönetmeliğin ekinde (Ek-3) açıklanan kesintilere ilişkin yıllık limitler her yıl için emeklilik sözleşmesinde yer alan tutarları belirtir. Bu çerçevede, şirketin emeklilik sözleşmesi ile emeklilik sözleşmesine ilişkin bilgi ve belgelerde açıkça belirtilmek kaydıyla, sözleşmede yer alan bir kesinti tutarını sözleşme yürürlükte kaldığı süre boyunca sözleşmede tanımlı tahsilat biçimine uygun olmak kaydıyla tahsil etme hakkı saklıdır. Yönetmeliğin ekinde (Ek-3) belirtilen kesintilere ilişkin üst sınırlara yönelik kontrollere ilişkin süre hesabında, kontrole tabi olan sözleşmede geçirilen süre esas alınır.

Sözleşmede geçirilen süre hesabında, sözleşme bilgilerine ilişkin transfer verilerine göre ilk sözleşmenin sisteme giriş tarihinden itibaren ilgili sözleşmede geçirilen tüm süreler dikkate alınır.

Örneğin, 02.05.2005 yılında yürürlüğe giren bir sözleşme, 06.07.2008'de başka bir şirkete aktarılmaktadır. Sözleşme, 03.03.2010'da başka şirkete, 10.02.2015'te ise son şirkete aktarılıyor. Bu durumda, Genelge kapsamında hesaplanacak kesinti kontrolü ve iadelerinde, son şirketçe kullanılacak tarih 02.05.2005 olacaktır. Süre hesabının yanı sıra aktarıma konu sözleşmelerde önceki şirketlerce yapılan kesinti ve kesinti iadeleri ile ilgili olarak dikkate alınması gereken hususlar sistemde 5 yılını doldurmuş ve doldurmamış sözleşmeler için aşağıdaki örneklerde ayrıca belirtilmiştir.

01.01.2016 tarihinden önce aktarıma konu olmuş ve sistemde 5 yılını doldurmamış sözleşmeler için kesinti tutarları, önceki şirketlerde yapılmış olan kesintiler dikkate alınmaksızın, Yönetmelik ekinde (Ek-3) bulunan yıllık limitler dâhilinde sözleşmenin bulunduğu şirket tarafından tahsil edilebilir. 01.01.2016 tarihinden sonra aktarıma konu olmuş ve sistemde 5 yılını doldurmamış sözleşmeler için 01.01.2016 tarihinden sonra aktarım yapılan şirketlerde yapılmış olan kesintiler de dikkate alınarak (5 yıllık üst limit) ilgili yılda Yönetmelik ekinde (Ek-3) belirtilen limitler kapsamında tahsil edilebilecek kesinti tutarı belirlenir.

Sistemde beş yılını doldurmuş sözleşmeler için ise, örneğin, 6. yılında bulunan ve devlet katkısı hesabında 100 TL bulunan bir sözleşme A şirketinden B şirketine aktarım yolu ile geçmiştir. A şirketinin devlet katkısı tutarının %60'ına kadar kesinti yapma hakkı bulunmakla birlikte, toplamda devlet katkısı tutarının %40'ına kadar 40 TL'lik bir kesinti yapmıştır. Anılan sözleşme B şirketinde 2 yıl daha devam etmiş ve sistemdeki 8. yılında çıkış yapmıştır. Çıkış tarihi itibarıyla, sözleşmenin devlet katkısı hesabında 200 TL bulunmaktadır. Bu durumda, B şirketi, 100 TL'nin üzerinde yaptığı kesintiyi iade edecektir. $((200 \times \%80) - (100 \times \%60)) = 100 \text{ TL}$

Diğer taraftan, bireysel emeklilik sistemine hayat sigortalarından yapılanlar dâhil 4632 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesi kapsamında yapılan aktarımlarda, fiilen bireysel emeklilik sistemi dışında geçirilen süreler dikkate alınmaz.

Birikimden indirilecek kesinti tutarları için fon satış işlemleri gerçekleşeceğinden, fon emir ve fon satış tarihleri arasında gerçekleşebilecek fon birim fiyat farklılıkları nedeniyle katılımcının birikiminden fazla kesinti yapılması sonucunda oluşan fazla kesinti tutarı katılımcıya iade edilir. Eksik kesinti yapılması halinde, eksik kalan kısım şirketin alacağı olarak değerlendirileceğinden, gelecek dönemlerde ilgili yılın limitinden etkilenmeksizin tahsil edilebilir.

(2) 01.01.2016 tarihinden önce yürürlüğe girmiş ve bu tarih itibarıyla halen yürürlükte bulunan sözleşmelerde, söz konusu tarihe kadar Yönetmeliğin ekinde (Ek-3) belirtilen, yönetim gider kesintisi ve giriş aidatının toplam tutarına ilişkin yıllık üst sınırın üzerinde kesinti yapılmış olması durumunda, 01.01.2016 tarihini takip eden sözleşme yıldönümüne kadar yönetim gider kesintisi ve giriş aidatı adı altında ayrıca bir kesinti yapılamaz. Bu durumdaki sözleşmeler için beş yıllık üst sınırın üzerinde kesinti yapılmış olması halinde ise 01.01.2016 tarihinden sonra yönetim gider kesintisi ve giriş aidatı adı altında ayrıca bir kesinti yapılamaz.

(3) Diğer taraftan, asgari brüt ücret tutarında meydana gelebilecek artışlardan dolayı, üst sınırda da bir artış olacaktır. Bu çerçevede, ilgili sözleşme dönemleri için yapılan kesinti tutarı ile yenilenen üst sınır tutarı arasındaki farkın kesinti olarak katılımcının birikiminden indirilmesi veya ayrıca tahsili mümkündür.

Örnek 1:

Örneğin, 01.06.2014 tarihinde yürürlüğe girmiş bir sözleşme için, 01.06.2015- 31.12.2015 tarihleri arasında 100 TL kesinti yapılmıştır. 2016 yılının ilk altı aylık döneminde ise brüt asgari ücretin %8,5'ine denk gelen tutarın artarak 105 TL olduğu varsayımı altında, kesinti üst sınırında meydana gelen 5 TL'lik bu artış tutarı, yine 01.06.2016 tarihine kadar birikim tutarından ayrıca kesilebilecektir.

Örnek 2:

Örnek 1'de belirtilen sözleşme için 01.06.2015 - 31.12.2015 tarihleri arasında, yönetim gider kesintisi ve/veya giriş aidatı başlığı altında 106 TL kesinti yapıldığı ve 2016 yılının ilk altı aylık dönemine ait brüt asgari ücretin %8,5'ine denk gelen tutarın 105 TL olduğu varsayımı altında, 01.06.2016 tarihine kadar birikim tutarı üzerinden yönetim gider kesintisi ve/veya giriş aidatı kesintisi yapılamayacaktır. Bununla birlikte, anılan kesintinin (106 TL) 01.01.2016 tarihi öncesinde, Yönetmelik henüz yürürlüğe girmeden, yapılmış olması sebebiyle katılımcı hesaplarına bir iade yapılmayacaktır.

(4) Bir sözleşmenin 5 inci yılı tamamlandıktan sonra ilgili sözleşme kapsamında ara verme kesintisi dâhil yönetim gider kesintisi yapılamaz ve giriş aidatı tahsil edilemez. Yönetmeliğin, yürürlüğe girdiği tarihten önce tahakkuk etmiş şirket alacaklarını etkilemediğinden şirketin, 01.01.2016 öncesinde yer alan tahakkuk edilmiş ancak tahsil edilmemiş alacaklarına ilişkin hakları saklıdır. Sözleşmede geçirilen süre hesabında sözleşme bilgilerine ilişkin transfer verilerine göre ilk sözleşmenin sisteme giriş tarihinden itibaren ilgili sözleşmede geçirilen tüm süreler dikkate alınır.

(5) 01.01.2016 tarihinden önce yürürlüğe girmiş ve bu tarih itibarıyla halen yürürlükte bulunan sözleşmelerde yer alan giriş aidatına ilişkin hükümler, Yönetmeliğin ekindeki (Ek-3) tabloda yer alan ertelenmiş giriş aidatına ilişkin tutar ile sınırlı olmak kaydıyla sözleşme sona erene kadar geçerliliğini korur. Ancak, ilgili sözleşmeler kapsamında uygulanan ertelenmiş giriş aidatı, Yönetmeliğin ekinde (Ek-3) yer alan tabloda belirtilen süre ve tutar sınırı geçemez. Yönetmelik hükümlerine göre, sözleşmenin 5 inci yılı tamamlandıktan sonra ilgili sözleşme için giriş aidatı kesintisi yapılamaz. Bu kapsamda, ilgili sözleşmeler için hâlihazırda ertelenmiş giriş aidatı tanımlanmamış ise bu şekilde kesinti yapılamaz. Aynı hükümler, ertelenmiş giriş aidatı tanımlanmamış ve 01.01.2016 tarihinden sonra yürürlüğe girmiş sözleşmeler için de geçerlidir.

(6) Emeklilik hakkının kullanılması veya vefat, maluliyet yahut şirketin tasfiyesi gibi zorunlu nedenlerle ayrılma durumları haricinde, 5 yıllık sözleşme süresi dolmadan şirketten ayrılma durumunda, şirketçe katılımcının bireysel emeklilik hesabındaki birikiminden ertelenmiş giriş aidatı şeklinde indirilebilecek tutar; 5 yıllık süreçte yapılabilecek toplam kesinti üst limitinden, katılımcıdan ayrılma tarihine kadar yapılan giriş aidatı ve yönetim gider kesintisi düşülerek hesaplanır. Hesaplama yöntemine ilişkin örnekler aşağıda verilmiştir. Bu hesaplama yapılırken, takip eden yılların ilk altı aylık dönemlerindeki asgari brüt ücret tutarlarının, ayrılma yılına ilişkin ilk altı aylık asgari brüt ücret tutarı ile aynı olduğu varsayılacaktır.

Örnek 3:

01.01.2014 tarihinde yürürlüğe girmiş bir sözleşmenin katılımcısı 01.06.2016'da ayrılmak istemektedir. Bu durumda, şirketin 5 yıllık süreçte toplam kesebileceği tutarın üst sınırı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır:

ABÜ= İlgili yılın ilk altı ayındaki asgari ücret

"[2014 ABÜ*%8,5+2015 ABÜ*%8,5+2016 ABÜ*%8,5*3]"

Not: 2017 ve 2018 yıllarına ilişkin ABÜ'nün 2016 yılı ABÜ ile aynı olduğu varsayılacaktır.

Bunun sonucunda bulunan tutardan, katılımcıdan ayrılma tarihine kadar yapılan yönetim gider kesintisi ve giriş aidatı kesintisi toplamı çıkarılır. Kalan tutar sözleşmede tanımlanmış olması kaydıyla ertelenmiş giriş aidatı tutarı olarak katılımcıdan alınabilir.

Örnek 4:

A şirketinde 01.01.2016 tarihinde sözleşmesi yürürlüğe girmiş olan bir katılımcı, 01.06.2018 itibarıyla B şirketine (başka bir şirkete) aktarım yapmak istemektedir. A şirketi çıkış öncesi [2016 ABÜ*%8,5+2017 ABÜ*%8,5] kadarlık bir kesinti yapmış olup, çıkışta da ertelenmiş giriş aidatı olarak 2018 ABÜ*%8,5*3 tutarında kesinti yapmıştır. Bu durumda, B şirketi 2018 yılı için yalnızca fon toplam gider kesintisi yapabilecek, 2019 ve 2020 yıllarında ise fon toplam gider kesintisinin yanı sıra yönetim gider kesintisi olarak sırasıyla [(2019 ABÜ-2018 ABÜ)*%8,5] ve [(2020 ABÜ-2018 ABÜ)*%8,5]

tutarında kesinti yapabilecektir.

Aktarım yapan şirket, aktarımın yapıldığı sözleşme yılında yapılan kesinti tutarını ve aktarım tarihine kadar yapılan toplam kesinti tutarını aktarım yapılan şirkete iletir.

5 yıllık sözleşme süresi dolmadan başka bir şirkete aktarım yapılması durumunda, aktarım yapan şirketin yapabileceği maksimum giriş aidatı ve yönetim gider kesintisine ilişkin durum, Örnek 3'te açıklanmaktadır. Aktarımın yapıldığı şirket tarafından da yapılabilecek kesintiye ilişkin duruma da Örnek 4'te yer verilmektedir. Bununla birlikte; aktarımı yapan şirket eğer aktarım yapılan yıla ilişkin üst sınırı doldurmamışsa, bu üst sınıra kadar aktarımın yapıldığı şirket 5 yıllık sözleşme süresi boyunca "sadece" kendisinde geçirdiği yıllara ilişkin kesinti yapabilir.

(7) Birden fazla sözleşmesi bulunan ve emeklilik hakkını kullanmak isteyen katılımcının sözleşmeleri hesap birleştirme yapılmadan önce her bir sözleşme için sözleşme bazında üst sınır kontrolleri ve varsa iade işlemleri yapılır.

(8) Sözleşmede yer alan devlet katkısı tutarı ile ilişkilendirilen, kesintilere yönelik üst sınır kontrolünde, 01.01.2016 tarihi itibarıyla mevcut bulunan birikim ile bu birikime ilişkin getirinin toplamı üzerinden kontrol tarihine kadar yapılan hiçbir kesinti dikkate alınmaz. Söz konusu birikime ilişkin getiri ile kontrolde dikkate alınmayacak fon toplam gider kesintilerinin hesaplanabilmesi amacıyla, şirketler, 01.01.2016 itibarıyla sundukları standart fonlara ilişkin fon pay değeri ve fon toplam gider kesinti oranlarını kullanacaklardır. Katılımcılarına birden fazla standart fon sunan şirketler, kontrolde kullanılacak standart fonu kendileri belirleyeceklerdir.

Kontrolde kullanılacak toplam kesinti tutarına ilişkin hesaplamada, yalnızca anılan tarihten sonra şirket hesaplarına intikal eden katkı payı ödemeleri ve bu katkı payı ödemeleri ile ulaşılan birikimler üzerinden yapılan kesintiler esas alınır ve hesaplamalar aşağıdaki örneğe uygun şekilde yapılır.

Örnek 5:

01.01.2016 tarihindeki birikim tutarı 15.000 TL olan bir sözleşme için;

a) 01.01.2016 tarihinde şirketin sunmuş olduğu standart fonlardan, şirketçe belirlenecek standart fonun pay adetlerinden 15.000 TL ile ne kadar alınabileceği belirlenir ve bu adetler şirket sistemine kaydedilir (tam sayı olmayan pay adetleri dikkate alınmaz).

b) Kontrol tarihi itibarıyla, ilgili fona ait pay değerleri ile 01.01.2016'daki pay adetlerinin çarpılması suretiyle 15.000 TL'nin kontrol tarihi itibarıyla ulaştığı getiri dâhil toplam birikim tutarı belirlenir.

c) İlgili standart fonun 01.01.2016 tarihi itibarıyla geçerli günlük fon toplam gider kesintisi oranı dikkate alınarak (b)'de hesaplanan birikim tutarı üzerinden yapılabilecek fon toplam gider kesintisi tutarları ile 01.01.2016 tarihi sonrasında varsa bu tutarlar üzerinden alınan yönetim gider ve giriş aidatı kesintileri hesaplanır.

ç) (c)'de hesaplanan kesinti tutarı, anılan kontrolden muaf tutulur.

İlgili standart fonun dönüştürülmesi, tasfiyesi vb. durumunda, anılan kontrole ilişkin yapılacak uygulama Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun onayına tabi olup, şirketler söz konusu dönüşüm veya tasfiye işlemi öncesinde kontrolün aksamamasını teminen gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(9) Sözleşmede yer alan devlet katkısı tutarı ile ilişkilendirilen, kesintilere yönelik üst sınır kontrolünde, şirket tarafından kontrol tarihine kadar yapılmış olan toplam kesinti tutarı dikkate alınır; şirketçe bu tarihe kadar yapılmış olan, Yönetmeliğe göre yapılması zorunlu iadeler dışındaki kesinti iadeleri, kesinti tutarına ilişkin hesaplamaya dâhil edilir. Örneğin, kontrol tarihine kadar 100 TL tutarında kesinti yapılmış ve 5 TL tutarında ek fayda, 2 TL tutarında da zorunlu iade kapsamında kesinti iadesi gerçekleşmişse, üst sınır kontrolünde anılan döneme kadar yapılan kesinti tutarı olarak, 93 TL dikkate alınır. Benzer şekilde, herhangi bir nedenle yapılan kesintinin katılımcıya iade edilmesi durumunda da bu iadeler, kesinti tutarına ilişkin hesaplamaya dâhil edilir.

(10) Yönetmeliğin ekinde (Ek-3) yer alan tabloda belirtilen, yönetim gider kesintisi ile giriş aidatı toplam tutarının üst sınırına yönelik kontrol, her sözleşme yılı sonunda ve ayrıca sözleşmenin sonlandırılması durumunda gerçekleştirilir. Sözleşmede yer alan devlet katkısı tutarı ile ilişkilendirilen, kesintilere yönelik üst sınır kontrolü ise yalnızca sözleşmenin sonlandırılması durumunda yapılır.

(11) Yönetmelik ve bu Genelge kapsamında yapılabilecek kesinti tutarlarının aşılması için gerekli

düzenlemeyi emeklilik planlarında yapmak, bu hususta gerekli önlemleri almak ve buna ilişkin altyapının 01.01.2016 itibarıyla hazır hale gelmesini sağlamak şirketlerin sorumluluğundadır.

(12) Aktarımla gelen katılımcının aktarım yapan şirketteki sözleşmesinin (eski sözleşme) düzenli/düzensiz ödeme statüsüne bakılmaz. Aktarım yapılmış olan şirketteki sözleşmenin (yeni sözleşme) düzenli/düzensiz ödeme statüsüne göre kesinti kontrolü yapılır.

(13) İşveren grup emeklilik sertifikaları devlet katkısı ile ilişkili kesinti üst sınırından muaftır. Sertifikanın transfer yoluyla bireysel veya gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmesine aktarım yapılması durumunda sertifikada geçen süre ve yapılan kesintiler ilgili kesinti kontrolünde dikkate alınmaz ve üzerine aktarım yapılan sözleşmenin transfer öncesindeki sisteme giriş tarihi, devlet katkısı iadesine ilişkin kesinti kontrolünde esas alınmaya devam edilir.

(14) Sözleşme sonlandıktan sonra katılımcının hesabına gelen ve katılımcının hak etmiş olduğu devlet katkısı tutarları devlet katkısı limit kontrollerinde dikkate alınmaz.

Fon toplam gider kesintisinin (FTGK) iadesi işlemine ilişkin açıklamalar

MADDE 4

(1) İade, sözleşme bazında ve sözleşme yıldönümleri esas alınmak suretiyle yıllık olarak yapılır.

(2) Kesintinin hesaplama tarihi itibarıyla mevcut bulunan birikim tutarının %1,1'inin altında kalan kısmı için iade uygulanmaz. Örneğin, 100.000 TL birikim tutarı bulunan bir sözleşmede %1,8'lik kesinti oranı ile 1.800 TL kesinti yapılmış ve %25 iade oranı ile 450 TL iade tutarı hesaplanmış ise, 100.000 TL'nin %1,1'i olan 1.100 TL ile 1.350 TL karşılaştırılır ve 1.350 TL'nin 1100 TL'nin üzerinde olması sebebiyle 450 TL iade gerçekleştirilir. Diğer taraftan, aynı örnekte %1,2'lik kesinti oranı ile 1.200 TL kesinti yapılmış ve %25 iade oranı ile 300 TL iade tutarı hesaplanmış ise, 100.000 TL'nin %1,1'i olan 1.100 TL ile 900 TL'nin karşılaştırılması sonucu, yalnızca 100 TL'lik iade gerçekleştirilir ve böylece birikim üzerinden yapılan kesinti oranı %1,1 seviyesine çekilmiş olur. Ancak, şirketin katılımcı lehine yapacağı uygulamalar saklıdır.

(3) İade oranının belirlenmesine ilişkin sürenin hesabında, 01.01.2013 tarihinden itibaren kontrole tabi sözleşmede geçirilen süre esas alınır. Sözleşmede geçirilen süre hesabında sözleşme bilgilerine ilişkin transfer verilerine göre ilk sözleşmenin sisteme giriş tarihinden itibaren ilgili sözleşmede geçirilen tüm süreler dikkate alınır. Süre hesabında artık yıl çıkması durumunda ilgili süre bir yıl yukarıya yuvarlanarak dikkate alınır.

Emeklilik gelir planları (EGP), iade uygulaması kapsamındadır. Bu planlara ilişkin iade oranı belirlenirken, plana geçiş yapılan tarihten itibaren sözleşmede geçirilen süre esas alınır; katılımcının ilgili EGP'ye girmeden önce sözleşmede geçirdiği süre dikkate alınmaz.

01.01.2016 öncesi aktarımla EGP'ye geçmiş sözleşmelerin, EGP'ye geçme tarihleri şirketler tarafından EGM'ye bildirilecek olup, bildirim yapılamayan tüm katılımcıların hak ve menfaatinin korunması için sözleşme yılı hesabının 01.01.2013 tarihinden itibaren başlatılması gerekmektedir.

(4) İade, 01.01.2021 tarihini müteakip her sözleşme yılı sonunda ve 01.01.2021 tarihinden sonra sözleşmenin (EGP'ye veya hak sahiplerince aranmayan paralar statüsüne geçiş dahil) sonlandırılması durumunda yapılacaktır. Bu kapsamda, 01.01.2021 tarihinden önce yapılmış olan fon toplam gider kesintileri iade edilmeyecektir.

(5) Fona ilişkin zorunlu giderlerin karşılanmasına yönelik kesintiler iade işleminin dışındadır.

(6) Sistem Yönetmeliğinin 22 nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki fon türleri için yapılacak performans kesintisi iade işleminin dışındadır.

(7) Hak kazanılan birikim tutarının, katılımcının aynı veya başka bir şirkette yürürlükte olan veya yeni düzenlenen otomatik katılım sertifikaları hariç olmak üzere gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmesine veya bireysel emeklilik sözleşmesine transfer yoluyla aktarılması durumunda, FTGK iadesi açısından, aktarım yapılan yeni sözleşmenin sisteme giriş tarihi ile aktarım yapan sertifikanın sisteme giriş tarihlerinden hangisi daha önce ise o tarih dikkate alınarak iade yapılır ve iade oranı (01.01.2013 tarihinden itibaren sözleşme veya sertifikada geçirilen tüm süreler dikkate alınarak hesaplanan oran) belirlenir.

FTGK iadesinde de aktarım yapan şirketin yaptığı kesintiye karşılık gelen tutar, aktarım yapılan olan

şirkete iletilir. Aktarım yapılan şirket, yaptığı kesintiye karşılık gelen FTGK iadesi ile aktarım yapan şirketten aldığı FTGK iadesi tutarlarını ilgili fonlara aktarır.

(8) Hak sahiplerince aranmayan paralar iade uygulaması kapsamındadır. FTGK iade sürecinde, iade oranı belirlenirken, “hak sahiplerince aranmayan paralar” statüsü kazanılan tarihten itibaren geçirilen süre esas alınır. (katılımcının bahse konu tarihten önce sözleşmede geçirdiği süre dikkate alınmaz)

(9) İşveren grup emeklilik sertifikalarında geçirilen süre Sistem Yönetmeliğinin Ek-4 kapsamında yapılacak olan FTGK iadesinde dikkate alınır.

(10) Fona ilişkin zorunlu giderlerin karşılanmasına yönelik kesintiler ve Sistem Yönetmeliğinin 22 nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki fon türleri için yapılacak performans kesintisi iade işleminin dışındadır.

Kesinti iadelerine ve şirketin sorumluluğuna ilişkin açıklamalar

MADDE 5

(1) Kesintilere ilişkin üst sınırların aşılması durumunda ortaya çıkan iadeler ile fon toplam gider kesintisine ilişkin iadelerin gecikmesi durumunda ilgili şirket, bu gecikmeden dolayı varsa katılımcının birikimine ilişkin neden olduğu parasal kaybı hesaplar ve ilgili tutarı katılımcının bireysel emeklilik hesabına öder. Katılımcının bireysel emeklilik hesabının bulunmadığı durumlarda ise ödeme doğrudan katılımcıya yapılır.

(2) İadelerin gecikmesi durumunda şirketin sorumluluğu;

a) Kesintilere ilişkin üst sınırın aşıldığının şirket tarafından tespit edildiği tarihi,

b) Fon toplam gider kesintisinin iadesi durumunda ise ilgisine göre her sözleşme yılı sonunu veya sözleşmenin sonlandırılma tarihini

takip eden en geç beşinci iş günü sonuna kadar iade tutarının ilgisine göre katılımcıya veya katılımcının bireysel emeklilik hesabına ödenmemesi halinde başlar.

(3) Şirketler, Yönetmelik Ek-4’te yer alan tabloda belirtilen kesinti iadelerine ilişkin altyapılarını 01.01.2021 tarihi itibarıyla hazır hale getirirler.

Geçici madde

MADDE 6

(1) 01.01.2016 tarihinden önce aktarım görmüş ve halen yürürlükte olan sözleşmelerin sisteme giriş tarihi, ilgili sürenin şirketlerce doğru ve eksiksiz bir şekilde hesaplanabilmesini ve katılımcı menfaatlerinin korunmasını teminen EGM tarafından 01.01.2016 tarihi itibarı ile sözleşmenin yürürlükte bulunduğu şirket ile paylaşılır. EGM tarafından paylaşılacak bilgi, emeklilik şirketleri tarafından iletilen verilerden sağlanacağından bu verilerin doğruluğundan ilgili emeklilik şirketi sorumludur.”

MADDE 7 Aynı Genelgenin “Diğer Hükümler” başlıklı son bölümünün beşinci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Ödemeyi gerektiren tarih;

(a) Cayma ve emeklilik talepleri için talep tarihini takip eden onuncu işgünü,

(b) Maluliyet ve vefat halleri dâhil sistemden ayrılma talepleri için talep tarihini veya katılımcının vefat ettiğinin şirketçe öğrenildiği tarihi takip eden yirminci işgünü, kabul edilir.”

MADDE 8 (1) Aynı Genelgede yer alan aşağıdaki ekler bu Genelgenin ekinde yer alan haliyle değiştirilmiştir.

(a) Ek 1 - Teklif formu (Katılımcı için BES-İGES-GBBES),

(b) Ek 2 - Otomatik Katılım Grup Sözleşmesi,

(c) Ek 3 - Teklif formu (Sponsor),

(ç) Ek 4 - Giriş bilgi formu (Katılımcı için BES-GBBES),

(d) Ek 5 - Giriş bilgi formu (İGES),

- (e) Ek 6 - Giriş bilgi formu (Sponsor),
- (f) Ek 13 - Hesap bildirim cetveli,
- (g) Ek 14 - Katılımcılara yapılacak bilgilendirme notu,
- (ğ) Ek 15 - Çalışanlara yapılacak bilgilendirme notu,
- (h) Ek 16 - Otomatik katılım sertifikası,
- (ı) Ek 17 - Grup emeklilik sertifikası.

Yürürlükten kaldırılan Genelgeler

MADDE 9(1) Aşağıdaki Genelgeler yürürlükten kaldırılmıştır.

(a) 01.04.2021 tarihli ve 2021/4 sayılı "Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin Uygulanmasına İlişkin Genelge"de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Genelge.

(b) 30.11.2015 tarihli ve 2015/50 sayılı Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin Uygulanmasına İlişkin Genelge.

Yürürlük

MADDE 10 Bu Genelgenin;

- a) 3 üncü maddesi 1.7.2021 tarihinde,
- b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Ekler